

У касовому приміщенні залізничного вокзалу панував гамір. Було враження, що пасажери снували з кінця в кінець тільки для того, щоб скоротити час до приходу поїзда.

Олексій Шинкаренко, чоловік у ранній сороківці, сидів у касовій залі, спостерігаючи за метушнею навколо себе, і думав: «Щасливі ті люди, які знають, куди їдуть, і впевнені, що там їх чекають». Як сьогодні йому бракувало цієї впевненості! Глянув на дітей, які сумирно сиділи на лавці поруч нього, й серце стиснулося від жалю до них і самого себе. Менший — зі шкірою молочного шоколаду, крутолобий, з дрібненькими чорними кучериками і швидкими сумними оченятами, допитливо озирав усе довкола. Поряд сидів старший хлопчик, але білявий, з голубими очима і не менш допитливим поглядом. Діти стали заручниками негараздів, які спіткали їхніх батьків, і тепер мовчки чекали вирішення своєї долі. Вони не репетували й не плакали, лише жалібно поглядали на Олексія і боялися відпустити його від себе. Їм здавалося, що варто йому відійти, як вони залишаться тільки вдвох у цьому ще незрозумілому для них жорстокому світі. Діти не здогадувалися, що діється у серці цієї людини, яка перебрала на себе відповідальність за їхню подальшу долю.

— Любі мої, мені потрібно на хвилику відійти від вас, — мовив чоловік, відсторонюючи руку старшого, який міцно тримав його за рукав і не відпускав.

— Ти нас не покинеш? — запитав хлопчик, міцно стиснувши руку Олексія.

— Якби я хотів вас покинути, то не брав би з собою, — переконливо відповів він. — Мені потрібно вирішити телефоном нагальну справу.

— Ти не маєш мобілки? Чи гроші скінчилися? — доскіпувався хлопчина, не здогадуючись, що не всі розмови можна вести тоді, коли поруч багато людей.

— Справу треба вирішити з однією жінкою, — пояснював Олексій. — А зараз уже пізно, і я не хочу, щоб люди чули, як я виправдовуватимуся перед нею.

— Ми не будемо слухати, про що ти з нею розмовлятимеш. Заплющимо очі й удаватимемо, що спимо, — всміхаючись, запевнив старший.

— Ти ж розумний хлопчик і маєш знати, що деякі справи дорослі вирішують тільки наодинці. Он бачиш на стіні годинник? Я затримаюся рівно на стільки, поки велика стрілочка з одинички не дійде до трійки. Думаю, мені вистачить того часу, щоби владнати дуже важливу справу. Гарзд?

Менший хлопчик тільки глипав очима й міцно тримався за рукав старшого брата. Тепер він був для нього єдиною опорою. Йому здавалося, що від рішення старшого брата залежить доля їх обох. Малий ще повністю не усвідомлював тієї трагедії, що сталася з їхньою родиною, і не розумів, чому це в таку пізню пору він не лежить у теплому ліжечку, а сидить на вокзалі, звідки має ще кудись подорожувати. Міг залишитися з бабунею, але розлучитися з братиком не захотів категорично. Тому тепер мовчки чекав, коли ж незнайомий йому дядя нарешті визначиться, куди вони мають їхати.

— Йди! Але ненадовго, бо ми плакатимемо, — попередив старший хлопчик і відпустив Олексієву руку.

— Не хвилюйся, я швиденько, — заспокоїв його чоловік. Олексій вийшов на перон, затагнувся з насолодою цигаркою. Потім спохопився, що час у нього обмежений, і почав набирати номер телефону. Ще навіть не звик до голосу цієї жінки, бо досі вони спілкувалися два рази наяву, тому не знав, як вона сприйме його дзвінок серед ночі. У слухавці лунали довгі гудки, і здавалося, що їх ніхто не чує. Аж раптом обізвася жіночий голос:

— Алло! Кому це в таку пізню годину не спиться? — жінка не приховувала роздратування.

— Привіт! Не впізнаєш? Це я, Олексій, — видавив із себе чоловік. Він почувався винуватим перед цією жінкою, тому не знав, як розпочати серйозну розмову.

— Це ти... — в трубці запала тиша.

— Вибач мені, що не відгукнувся на твоє запрошення, — почав виправдовуватися він. — У мене була дуже важлива справа, яка змусила мене виїхати з міста.

— Для тебе справи завжди важливіші за мене... — дорікнула жінка, але злості в її голосі не відчув. Радше прозвучала образа за те, що вона не має для нього такої ваги, яка заступила б усі інші справи.

— Саме цього разу ти помилилася. Від твого рішення зараз залежатиме доля ще кількох людей. Якщо налаштована зрозуміти мене, то я повернуся до тебе назавжди, — сказав Олексій і сам злякався своїх слів. Він тепер не один, то чи захоче вона його з дитиною?

— Ти справді того хочеш? — зраділа жінка, але, мабуть, спросоння не звернула уваги на інші слова, що звучали в слухавці.

— Дуже хочу, але на шляху до нашого щастя велика перешкода, — уточнив Олексій.

Він подумав, що вона його або не зрозуміла, або вдала, що не розуміє.

— Знову перешкода, — злякано кинула співбесідниця. — І яка ж цього разу?

— Я не сам. Маю сина...

— Для мене це не новина, — призналася жінка.

— Він тепер разом зі мною, і залишити його я не можу, — пояснив Олексій, а про іншу дитину змовчав, бо не знав, як ще цю звістку сприйме та, з ким говорив.

— Це не проблема. Приїжджай, тоді й поговоримо, — вже веселіше відповіла жінка й перервала розмову.

Олексій полегшено зітхнув і повернувся до дітей. Боявся, щоб не відмовила, бо іншого виходу на цей час він не бачив. Стрілка годинника перескочила аж на п'ятірку, але хлопчики сиділи мовчки і не відводили від входу до приміщення поглядів. Коли наблизився до лавки, то побачив, як радісно засвітились у них оченята.

— Не спите? — весело запитав дітей. — Потерпіть ще трохи. Я зараз візьму квиток на поїзд, а у вагоні ви ляжете й відпочиватимете аж до Києва.

Олексій дістав із кишені документи і попрямував до каси, що була за кілька кроків від лавки, де сиділи діти. Попереду стояло кілька пасажирів, але касирка швидко всіх обслужила й Олексій повернувся до дітей. Вони ніби за командою підхопилися на ноги й уже готові були йти за ним хоч на край світу, аби тільки не залишитись у цьому чужому місті. Старший вчепився за сумку, яку йому зібрала бабуся, але Олексій відібрав її, бо для хлопчика вона була і завелика, і заважка. А менший міцно тримався за рукав брата, і здавалося, жодна сила не змогла б його відірвати. Речей було багато, й Олексій попросив пасажирів, який дрімав поруч на лавці, допомогти сісти у вагон. Незнайомець послухавсь і допоміг донести сумку до потяга.

У вагоні Олексій розстелив постіль і вклав дітей спати. Вони вже заспокоїлися, переконавшись, що їх не залишать,

тому швидко засопіли носиками. Чи снилося хлопчикам майбутнє життя, чи вони ще перебували у страху минулого, Олексій угадати не міг. Його зараз більше хвилювала власна доля, яка приготувала йому нові випробування. Він просив у Бога наділити його лише мудрістю, щоби зробити правильний крок, бо від цього залежатиме життя ще двох дітей, яких він узяв під опіку. В купе інші пасажери також умостилися на свої місця і затихли, лише Олексій не міг заспокоїтися. Він тихо причинив двері до купе і вдивлявся у нічну темряву, що пропливала перед вікнами вагона. З глибини пам'яті виринали різні події, які він намагавсь аналізувати, щоб зрозуміти, на якому відрізку життя зробив помилку, за котру тепер розплачується. Ніби йшов за покликом серця, принаймні так здавалося. Але чи варто у житті слухати тільки серце? Воно часто буває сліпим і глухим. Думки перестрибували з однієї події на іншу, поки не зупинилися на тій, яка змінила його життя...

2

Олексій Шинкаренко та Максим Жмурко недавно закінчили будівельний технікум. Міцна чоловіча дружба, що зав'язалася між ними, триває й донині. Після розподілу Олексій залишився працювати у Кам'янці, бо тут народився і тут мешкала родина. Максим узяв скерування в один із районних центрів Тернопільщини, бо там у нього була дівчина, з якою мріяв одружитися, тому інших варіантів навіть не розглядав. Олексій знайшов роботу на будові, де працював його батько. Друзі часто телефонували один одному й ділилися враженнями від парубоцьких походеньок. У Максима на новому місці справи швидко почали налагоджуватись і він повідомив друзів, що скоро запросить його на весілля.

— Тебе так захопила Світлана, що на інших ти вже не дивишся? — поцікавивсь Олексій.